

Bruselj, 14. september 2015
(OR. en)

12002/1/15
REV 1

JAI 659
ASIM 86
FRONT 187
RELEX 711

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi

Po današnji razpravi o migracijah, ki jo je Svet opravil ob prisotnosti pridruženih schengenskih držav, je predsedstvo ob podpori velike večine delegacij pripravilo naslednje sklepe:

1. Svet se je seznanil z mnenji visokega komisarja Združenih narodov za begunce Antónia Guterresa in generalnega direktorja Mednarodne organizacije za migracije Williama Lacyja Swinga. Oba sta izpostavila, da so razmere, ki so posledica množičnega bežanja ljudi iz konfliktnih regij, zaskrbljujoče. Države članice in Komisija so se dogovorile, da bodo nadalje okrepile možnosti za preselitev.

Poleg tega se bo povečala podpora, ki jo zagotavljajo Evropska unija iz svojega proračuna in države članice, da se prispeva k odzivanju UNHCR na potrebe beguncev v taboriščih, ustanovljenih blizu njihovih krajev izvora, trenutno zlasti v Iraku, Jordaniji, Libanonu in Turčiji. Svet se je dogovoril o znatni okrepitvi regionalnega skrbniškega sklada Evropske unije za odziv na krizo v Siriji (sklad Madad), da se zagotovi takojšnja *ad hoc* podpora Siriji in sosednjim državam. Kot prvi korak bo Komisija prek Službe za humanitarno pomoč in civilno zaščito (ECHO) nemudoma zagotovila dodatno podporo partnerjem, ki delujejo v državah izvora ali tranzita zunaj EU, in sicer na podlagi predlogov teh partnerjev. Svet je v tem okviru pozdravil ponudbo Norveške, da bi gostila mednarodno donatorsko konferenco v pomoč Sircem, razseljenim zaradi vojne.

2. Svet je poudaril, da je učinkovit nadzor meje ključen za upravljanje migracijskih tokov.
3. Svet je ponovno poudaril, da je zavezan nadaljnji krepitvi tekočih operacij, zlasti skupnih operacij agencije Frontex TRITON 2015 in POSEIDON 2015 ter operacije EUNAVFOR MED. Pozdravil je napoved Komisije, da bo do konca leta predlagala bistveno okrepitev agencije Frontex in njen nadaljnji razvoj.
4. Svet je soglašal, da je treba ob posvetovanju z zadevnimi državami članicami in v skladu z uredbo o Frontexu nemudoma namestiti skupine Frontex za hitro posredovanje na mejah, da bi okrepili zmogljivosti odzivanja Evropske unije na občutljivih zunanjih mejah. Oblikovani bodo ukrepi v podporo najbolj izpostavljenim in tranzitnim državam. Svet je pozval Frontex, Evropski azilni podporni urad in Komisijo, naj v sodelovanju z zadevnimi državami članicami izvajajo in usklajujejo nadaljnje ukrepe, ki bodo Evropski uniji kot celoti pomagali pri soočanju z migracijskimi pritiski. Treba bi bilo izdati pozive za prispevke, države članice pa so soglašale, da se bodo odzvale na zahteve za pomoč.
5. Izzivi, s katerimi se sooča Grčija, so evropski izzivi. Da bi se skupaj odzvali nanje, se je Svet dogovoril, da bi bilo treba poleg uvedbe ukrepov za hitro in učinkovito premestitev podpreti Grčijo pri prizadevanjih za okrepitev sprejemnih zmogljivosti, azilnega sistema in upravljanja zunanjih meja, ob doslednem upoštevanju človekovih pravic in varnostnih zahtev. Zagotoviti bi bilo treba ustrezna finančna sredstva.

6. Svet se je dogovoril, da bo nadalje podpiral zmogljivosti prizadetih držav zahodnega Balkana za upravljanje njihovih meja, sprejemanje in urejanje tokov migrantov, zagotavljanje zaščite tistim, ki so do nje upravičeni, ter zagotavljanje vračanja tistih, ki mednarodne zaščite ne potrebujejo. Po potrebi bodo prednostno obravnavani razpoložljivi viri v okviru procesa širitve. Da bi prizadetim državam zahodnega Balkana pomagali pri soočanju z dotokom migrantov, bi lahko preučili dodatne možnosti in specifične finančne mehanizme.
7. Turčija je kot ena najpomembnejših držav prvega sprejema in tranzita za migrante ter zaradi svoje zemljepisne lege ena glavnih partneric EU pri obvladovanju migracijskih tokov. EU bo še naprej sodelovala s Turčijo, da bi se skupaj soočili s temi izzivi. V tem okviru je EU pripravljena okrepiti sodelovanje s Turčijo, tudi na področju upravljanja meja ter boja proti tihotapljenju ljudi in trgovini z njimi.
8. Svet je julija v takojšen odziv na takratne razmere sklenil, da se bo iz Italije in Grčije premestilo 40 000 ljudi, ki potrebujejo mednarodno zaščito. Na tej seji Sveta so se nekatere države članice obvezale, da bodo svoje zaveze izpolnile že do konca novembra. Svet je po posvetovanju z Evropskim parlamentom 14. septembra 2015 uradno sprejel sklep¹ o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije. Hkrati je ključno, da se ob začetku veljavnosti tega sklepa zagotovi, da se bodo v Italiji in Grčiji do 16. septembra začeli izvajati zanesljivi mehanizmi za zagotovitev identifikacije, registracije in odvzema prstnih odtisov migrantov, določitev oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in podporo njihovi premestitvi ter določitev migrantov z neurejenim statusom, ki jih je treba vrniti. Da bi zagotovili, da bo postopek še naprej učinkovit in obvladljiv, bo ustrezno urejen sprejem, da se ljudje začasno namestijo v skladu s pravnim redom EU, dokler se ne sprejme čim prejšnja odločitev glede njihovega položaja. Kadar prostovoljna vrnitev ni mogoča in drugi ukrepi iz direktive o vračanju in tozadevnega priročnika ne zadostujejo za preprečitev sekundarnih gibanj, bi bilo treba nemudoma uporabiti učinkovite ukrepe pridržanja v skladu s členom 15 direktive o vračanju. Pri tem so za zagotovitev učinkovite politike vračanja bistvene politike iz odstavka 11.

¹ Dokumenta 11673/15 ASIM 76 in 11161/15 ASIM 67 + COR 1 (fi).

Ministri so se seznanili s poročili vseh zadevnih strani o dosedanjih rezultatih, doseženih pri vzpostavitvi teh centrov in objektov za sprejem, ter pozvali k nadaljnjemu in odločilnemu napredku. Komisija bo do konca prihodnjega tedna poročala o učinkovitosti izvajanja centrov.

Države članice bodo v Italijo in Grčijo nemudoma napotile uradnike za zvezo. Svet je pozdravil namero Komisije, da bo, potem ko bosta Italija in Grčija 15. septembra predstavili načrte za premestitev, v roku enega tedna sklicala operativno srečanje z državami članicami.

Sprejeti bodo ustrezni ukrepi za preprečevanje sekundarnega gibanja.

9. Svet je zadovoljen, da je Evropska komisija 9. septembra 2015 predložila vsestranske predloge, ki skupaj z ukrepi, ki so bili predvideni že v Evropski agendi o migracijah, pomenijo pomemben korak k obvladovanju begunske krize. Te predloge bo nemudoma preučil, pa tudi Evropski parlament poziva, naj jih prednostno obravnava. Poleg tega z zanimanjem pričakuje prihodnje predloge o upravljanju zunanjih meja Evropske unije, ki naj bi jih Komisija predložila do konca leta.
10. Svet² se je zaradi trenutnih izjemnih izrednih razmer in glede na ukrepe iz odstavkov od 3 do 8 načelno dogovoril, da bo iz vseh držav, izpostavljenih množičnim migracijskim tokovom, premestil še 120 000 dodatnih oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito. Vse države članice potrjujejo, da so pri tem pripravljene sodelovati². Številke, ki jih je predlagala Komisija, so podlaga za dogovor o prerazporeditvi teh oseb v Evropski uniji. Prednostno bo pripravljen formalni sklep o izpolnitvi te zaveze, pri čemer bo ustrezno upoštevano, da bodo države članice za izvajanje sklepa in zlasti odzivanje na trenutne razmere in nepredvidene dogodke morda potrebovale prožnost. Da bi lahko ta sklep sprejeli na naslednjem zasedanju Sveta za pravosodje in notranje zadeve, predvidenem za 8. in 9. oktober, je Svet pozval Evropski parlament, naj po hitrem postopku izrazi svoje mnenje.

² To ne vpliva na posebni položaj Združenega kraljestva, Irske in Danske v skladu s protokoloma 21 in 22, ki sta priložena Pogodbama. Združeno kraljestvo ne bo sodelovalo.

11. Ta mehanizem za premestitev 120 000 oseb je začasni mehanizem v okviru člena 78(3) PDEU. Dublinska uredba bo še naprej veljala, vendar je Svet opozoril, da bo Komisija pripravila oceno te uredbe in morda predložila predlog za njeno revizijo.
12. Svet je opozoril na pomen politik za učinkovito vračanje in ponovni sprejem, ki bi jih morale nujno izvajati vse države članice in bi jih bilo treba izvrševati skladno s pravnim redom EU. Sporočilo Komisije o evropskem programu vračanja in priporočilo o priročniku za vračanje sta dobrodošla in bosta preučena v prihodnjih dneh, tako da bi ju lahko Svet odobril na zasedanju 8. in 9. oktobra 2015. Medtem je Svet 14. septembra 2015 sprejel sklepe³ o učinkovitejši rabi SIS za zavračanje vstopa in prebivanja migrantom z neurejenim statusom. Dosledno je treba izvrševati njihovo vračanje ter temu nameniti zadostna finančna sredstva iz proračuna EU. Vlogo Frontexa je treba okrepiti v obstoječem okviru, pa tudi s potrebnimi spremembami uredbe o Frontexu. Z vsemi mehanizmi bi bilo treba spodbujati ponovni sprejem migrantov z neurejenim statusom v državah izvora in tranzita.

Tretje države morajo ponovno sprejeti svoje državljane, ki nimajo pravice do prebivanja v EU. Treba je okrepiti tako operativno kot politično sodelovanje in partnerstva z državami izvora na področju ponovnega sprejema, zlasti če formalen pristop s sporazumi o ponovnem sprejemu velja za preveč okornega ali ne daje rezultatov.

Nemudoma je treba začeti učinkovito izvajati zaveze o ponovnem sprejemu, zlasti člen 13 Sporazuma iz Cotonouja.

Za povečanje naklonjenosti držav izvora prepustnici EU za vračanje migrantov, ki nezakonito prebivajo v EU, bi bilo treba uporabiti vse vzvode, zlasti zunanjo in vizumsko politiko.

Kratkoročno bi morala Evropska komisija sprejeti vse potrebne ukrepe za povečanje števila varnostnih elementov v tem dokumentu.

³ Dokument 11648/15.

13. Svet se je dogovoril, da bo poleg nacionalnih seznamov sprejel tudi skupni seznam Evropske unije z varnimi državami izvora. Na njem bodo zlasti države, ki so že bile določene v sklepih Sveta o varnih tretjih državah, sprejetih 20. julija 2015. Svet bo pripravil vse potrebne korake, da bo lahko svoje stališče že oktobra predstavil v rednem zakonodajnem postopku.
14. Svet je še enkrat poudaril, kako pomembno je okrepiti sodelovanje z zadevnimi tretjimi državami. Visoka predstavnica naj poveča število demarš na visoki ravni v glavnih državah izvora in tranzita. Vrhunsko srečanje v Valletti in konferenca na visoki ravni za obvladovanje izzivov, ki jih pomeni zahodnobalkanska pot, bosta ključna za okrepitev tega sodelovanja. Spremeniti bi bilo treba prednostne naloge v okviru razvojnega sodelovanja, pa tudi ekonomske pomoči in neposrednih vlaganj v infrastrukturo in gospodarstvo zadevnih tretjih držav, ter tako zagotoviti potrebna sredstva. Podlaga za ukrepanje bi moral biti povezan pristop z uporabo notranjih in zunanjih instrumentov iz skupnih politik EU.
15. V zvezi s tem se je Svet dogovoril, da se bo poleg teh kratkoročnih ukrepov in skupaj s premišljenimi programi preselitve na podlagi tega povezanega pristopa začela izvajati tudi srednjeročna strategija, s katero naj bi razvili varne in vzdržne zmogljivosti za sprejem v prizadetih regijah ter zagotovili trajno perspektivo in ustrezne postopke za begunce in njihove družine, dokler se ne bodo mogli vrniti v države izvora. Ko bodo izpolnjeni pogoji iz Direktive 2013/32/EU, zlasti načelo nevračanja iz člena 38, bodo države članice EU lahko prošnje teh oseb za azil zavrile kot nedopustne na podlagi merila varne tretje države v skladu s členom 33 navedene direktive, čemur bo lahko hitro sledila vrnitev s pomočjo.
16. Svet je pozval Komisijo, naj proračunskemu organu čim prej predloži ustrezne predloge za povečanje finančnih in človeških virov, tako da se bodo lahko na trenutne razmere odzvale države članice, ki se soočajo z nesorazmernimi pritiski na svoje azilne in sprejemne sisteme, in agencije EU, katerih naloge so se močno povečale.

17. Svet je pozval države članice, Komisijo, agencije EU in vse ustrezne deležnike, naj začnejo hitro in v celoti izvajati vse ukrepe, ki so že bili sprejeti za obvladovanje migracijskih tokov. V dopisu, ki ga je predsedstvo predložilo Svetu⁴, je določenih še več drugih ukrepov, ki bi jih lahko uporabili.
18. Svet se je seznanil z nedavnim obvestilom države članice, da bo ponovno uvedla nadzor notranjih meja, ki so izpostavljene velikim migracijskim pritiskom. Zadevna država članica je poudarila, da so ukrepi začasni in namenjeni ponovni vzpostavitvi normalnih razmer, v katerih javni red in mir ali notranja varnost ne bodo resno ogroženi. Svet je poudaril, da je treba v celoti uporabljati pravni red EU o azilu in schengenski pravni red.

⁴ Dokument 11782/1/15 REV 1.